

ÎN SECOLUL XXIX
150
Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE
JULES VERNE
O ZI DIN VIAȚA UNUI ZIARIST AMERICAN ÎN ANUL 2889
EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ și TEHNICĂ
DAN

JULES VERNE

ÎN SECOLUL XXIX
O zi din viaţa unui ziarist american în anul 2889

Traducere, cuvânt înainte şi note de ION HOBANA
Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice”
Nr. 150, 1961

Traducerea acestei povestiri a fost întocmită după versiunea publicată în culegerea postumă „Hier et demain” („Azi şi mâine”), sub titlul „Au XXIX-eme siecle. La journee d’un journaliste americain en 2889”.

Oamenii acestui al 29-lea secol trăiesc în mijlocul unei necontenite feerii, fără să aibă aerul că-şi dau seama de asta. Sătui de minuni, ei rămân nepăsători în faţa acelora pe care progresul le iscă în fiecare zi. Totul li se pare firesc şi fără îndoială că ar aprecia mai mult civilizaţia noastră dacă ar compara-o cu trecutul, ca să poată măsura drumul străbătut.

Oare nu li s-ar părea atunci de zece ori mai frumoase oraşele noastre moderne, cu bulevarde largi de o sută de metri, cu clădiri înalte de 300 de metri[1] şi având o

[1] Această înălţime a fost depăşită încă din al treilea deceniu al veacului nostru, o dată cu construirea lui Empire State Building din New York: 380 de metri, fără a pune la socoteală turnul de televiziune. De altfel, e foarte puţin probabil că oraşele viitorului vor arăta aşa cum şi le imaginează Jules Verne. Strănepoţii noştri vor fi destul de înţelepţi pentru a trăi mai aproape de pământ, în clădiri de dimensiuni mai umane, înconjurate de parcuri şi grădini, aşa cum arată oraşele-satelit din jurul Moscovei. Să nu uităm că zgârie-norii au apărut ca o expresie a.. Business”-ului în arhitectură şi construcţii. Or, „business”-ul va înceta să existe cu mult înaintea secolului al XXIX-lea…

temperatură constantă[2], cu cerul brăzdat de mii de aerocare şi aeroomnibuze[3]? Ce însemnau pe lângă aceste oraşe, a căror populaţie atinge adesea zece milioane de locuitori[4] satele, cătunele de-acum 1.000 de ani: Parisul, Londra, Berlinul, New Yorkul, târguşoare prost aerisite şi pline de noroi, în care circulau trăsuri trase de cai — da, de cai! să nu-ţi vină să crezi!…

Dacă şi-ar putea închipui mersul defectuos al pacheboturilor şi al trenurilor — ciocnirile frecvente şi încetineala lor —, cât de mult ar preţui călătorii de astăzi aerotrenurile şi mai ales tuburile pneumatice aruncate de-a latul oceanelor care-i transportă cu o viteză de o mie cinci sute de kilometri pe oră! [5]

În sfârşit, nu ne-am bucura mai mult de telefon şi de telefot[6] spunându-ne că străbunii noştri erau nevoiţi să se mulţumească cu aparatul antediluvian pe care-l numeau telegraf?

Ciudat lucru! Aceste prefaceri surprinzătoare se bizuie pe principii foarte bine cunoscute străbunicilor noştri, care nu le foloseau însă de loc. Căldura, forţa aburilor, electricitatea există de când lumea. Oare nu susţineau savanţii, încă de la sfârşitul secolului al XIX-lea, că singura diferenţă între forţele fizice şi chimice constă într-un anumit mod de vibraţie a particulelor eterice, propriu fiecăreia dintre aceste forţe?…[7]

---

[2] Cu instalaţii pentru menţinerea unei temperaturi constante sunt prevăzute, de pildă, sala de spectacole şi concerte a Palatului R.P. Române. Combinatul poligrafic „Casa Scânteii”, numeroase uzine şi fabrici din întreaga ţară.

[3] Avioanele şi elicopterele de astăzi.

[4] De pe acum, oraşul New York are, cu suburbiile, peste 14 milioane de locuitori

[5] Iată o realizare care a rămas încă de domeniul literaturii ştiinţifico-fantastice...

[6] Noţiune imaginară desemnând, cum vom vedea mai târziu, un aparat asemănător televizoarelor de astăzi.

[7] Formularea este, desigur, fantezistă, dar ar putea fi

O dată ce se făcuseră asemenea paşi uriaşi, recunoscându-se înrudirea tuturor acestor forţe, este de neconceput că a trebuit atâta timp pentru a se ajunge la determinarea fiecăruia dintre modurile de vibraţie care le diferenţiază. Este de neconceput că mijlocul de a trece direct de la un mod la altul şi de a le produce unul fără altul a fost descoperit foarte de curând. [8]

Totuşi lucrurile s-au petrecut astfel, şi abia în 2 790, acum o sută de ani, celebrul Oswald Nyer a ajuns la această descoperire.

Un om mare, un adevărat binefăcător al umanităţii! Geniala sa descoperire a stat la temelia tuturor celorlalte! Ea a dat naştere unei pleiade întregi de inventatori, ajungând până la extraordinarul nostru James Jackson. Acestuia din urmă îi datorăm noile acumulatoare care condensează, unele, energia razelor solare, altele, electricitatea înmagazinată în adâncurile globului pământesc, altele, în sfârşit, energia provenind dintr-o sursă oarecare (căderi de apă, vânturi, râuri şi fluvii etc.[9]).

De la el ne-a rămas, de asemenea, transformatorul, care, supunându-se ordinului unei simple manete, extrage forţa vie din acumulatori şi o redă spaţiului sub formă de căldură, lumină, electricitate, putere mecanică,

---

socotită ca o înşiruire vagă a descoperirilor actuale în domeniul energiei atomice şi termonucleare.

[8] Autorul dovedeşte o înţelegere surprinzătoare, deşi exprimată naiv, a unităţii materiale a lumii şi a faptului că nenumăratele forme de mişcare ale materiei se pot transforma una în alta.

[9] Ştim să folosim „energia razelor solare”, transformând-o direct în electricitate cu ajutorul fotosemiconductorilor. Căderile de apă şi vântul acţionează turbinele hidrocentralelor şi ale centralelor eoliene, în coca ce priveşte extragerea electricităţii „înmagazinate în adâncurile globului pământesc”, ceva asemănător fac savanţii sovietici proiectând centrale electrice geotermice.

după ce a folosit-o pentru acţiunea dorită.

Da, progresul a început cu adevărat în ziua în care au fost create aceste două instrumente. Ele i-au dăruit omului o putere aproape nesfârşită. Întrebuinţările lor sunt nenumărate, îndulcind asprimea iernii cu ajutorul surplusului de căldură din timpul verii, ele au revoluţionat agricultura[10]. Furnizând forţă motrice aparatelor de navigaţie aeriană, ele au determinat magnificul avânt al comerţului. Lor le datorăm producţia continuă de electricitate fără pile şi maşini[11], lumina fără ardere şi incandescenţă[12] şi, în sfârşit. Acest izvor nesecat de energie care a făcut să crească de sute de ori producţia industrială.

* * *

Ei bine, vom întâlni toate aceste minuni într-un palat fără seamăn — palatul „Earth Herald", inaugurat de curând pe bulevardul 16.823.

Ce-ar spune oare Gordon Bennett, fondatorul lui „New York Herald", dacă ar renaşte astăzi şi ar vedea acest palat de marmură şi de aur, care aparţine ilustrului său strănepot Francis Bennett?

S-au scurs treizeci de generaţii, şi „New York Herald" a rămas proprietatea familiei Bennett. Acum două sute de ani, când guvernul Statelor Unite[13] a fost transferat de

---

[10] De pe acum a fost găsit mijlocul de înmagazinare a caloriilor risipite de Soare în timpul verii, pentru a le folosi în anotimpurile reci. Acest lucru se obţine prin fixarea unei părţi din energia solară pe un gen special de acumulatori.

[11] Producem „electricitate fără pile şi maşini", cu ajutorul termoelemenţilor şi al fotoelemenţilor.

[12] Lumina amintită de Jules Verne este realizată astăzi de lămpile cu descărcări în gaze.

[13] Aşa cum arătam şi în „Cuvântul înainte", marele maestru al anticipaţiei ştiinţifice nu dovedeşte aceeaşi clarviziune când se referă la evoluţia viitoare a societăţii umane. Pentru noi e limpede astăzi că nu numai „New York Herald", dar şi întreaga orânduire capitalistă îşi va înceta existenţa într-o perioadă istorică destul de apropiată.

la Washington la Centropolis, ziarul a urmat guvernul — dacă nu cumva guvernul a urmat ziarul! — şi şi-a schimbat titlul în „Earth Herald”[14].

Să nu vă închipuiţi că treburile au mers mai prost sub conducerea lui Francis Bennett. Dimpotrivă, noul director avea să insufle ziarului o putere şi o vitalitate fără seamăn, inaugurând jurnalismul telefonic.

Cunoaşteţi acest sistem devenit posibil datorită răspândirii de neînchipuit a telefonului. În fiecare dimineaţă, în loc să fie tipărit ca în vechime, „Earth Herald” este transmis prin viu grai[15]». Abonaţii află ceea ce îi interesează printr-o scurtă convorbire cu un reporter, un om politic sau un savant. Cât despre cumpărătorii ocazionali, în schimbul câtorva cenţi, ei pot să afle cuprinsul ediţiei cotidiene într-unul dintre nenumăratele cabinete fonografice.

Această inovaţie a lui Francis Bennett a galvanizaţ vechiul ziar. În câteva luni, clientela sa a ajuns la optzeci şi cinci de milioane de abonaţi. Averea directorului a crescut şi ea, treptat, până la treizeci de miliarde, cifră mult depăşită astăzi.

Datorită acestor miliarde, Francis Bennett a putut să clădească noul său palat — uriaşa construcţie cu patru faţade, măsurând fiecare trei kilometri, al cărei acoperiş se află sub oblăduirea gloriosului steag cu şaptezeci şi cinci de stele al Confederaţiei[16].

---

[14] Mutându-se la Centropolis (Centrul Universului), „New York Herald” („Vestitorul New Yorkului”) şi-a schimbat numele în „Earth Herald” („Vestitorul Universului”) — încă o săgeata julesverniană la adresa potentaţilor americani, care se erijau de pe atunci în diriguitori ai treburilor întregului glob pământesc.

[15] În loc de „jurnal telefonic”, ascultăm azi „radiojurnalul”.

[16] „Cuvîntul înainte” a arătat care este semnificaţia celor „şaptezeci şi cinci de stele”. Jules Verne a mai folosit această imagine pentru a demasca politica de cotropire a imperialismului american. In romanul „Insula cu elice” (1895)

Francis Bennett, regele ziariştilor[17], ar fi astăzi regele celor două Americi dacă americanii ar fi putut vreodată să accepte, un suveran oarecare. Nu vă vine să credeţi? Aflaţi atunci că ambasadorii tuturor statelor şi chiar miniştrii noştri se îmbulzesc la uşa lui, cerşindu-i sfaturile, cerându-i aprobarea, implorând ajutorul atotputernicului său ziar.

Încercaţi să număraţi savanţii pe care-i încurajează, artiştii pe care-i întreţine, inventatorii pe care-i subvenţionează…[18]

E o suveranitate obositoare, care cere o muncă fără răgaz. Un om de-odinioară n-ar fi putut să reziste unui asemenea efort zilnic. Din fericire, oamenii de astăzi au o constituţie mai robustă, datorită progreselor igienei şi gimnasticii, care au făcut ca durata medie a vieţii să crească de la treizeci şi şapte la şaizeci şi opt de ani[19] — datorită, de asemenea, alimentelor aseptice, în aşteptarea apropiatei descoperiri a aerului nutritiv, care ne va îngădui să ne hrănim… respirând[20].

Şi acum, dacă vreţi să ştiţi ce însemnează o zi din viaţa directorului ziarului „Earth Herald”, daţi-vă osteneala să urmăriţi multiplele sale îndeletniciri de

---

se spune: *„...Statele Unite şi-au dublat numărul .stelelor pavilionului federal. Ele... şi-au anexat dominionul Canada piuă la marginile Mării Polare, provinciile mexicane, guatemaleze, hondurasiene, nicaragueze şi costaricane...”*

[17] F. interesant de amintit că lui Gordon Bennett i se spunea „regele presei americane”. Probabil că nu e singura trăsătură de unire între personajul real şi ipoteticul său strănepot din veacul al XXIX-lea...

[18] Ironia e evidentă dacă ne gândim la brevetul cumpărat cu trei dolari şi la inventatorul care a murit de foame.

[19] Durata medie a vieţii în U.R.S.S. Este de 69 de ani, crescând faţă de perioada dinainte de 1917 cu mai mult de trei decenii, adică atât cât îşi închipuia Jules Verne că va creşte într-un mileniu de capitalism.

[20] O glumă inspirată, pesemne, de „previziunile” fanteziste ale literaturii şi presei occidentale de la finele secolului trecut.

astăzi, 25 iulie 2889.

* * *

În dimineaţa asta, Francis Bennett s-a sculat destul de prost dispus. Soţia sa e în Franţa de o săptămână şi singurătatea a început să-l apese. De zece ani, de când sunt căsătoriţi, e pentru prima oară că d-na Edith Bennett, „professional beauty”[21], lipseşte atât de mult de acasă. De obicei, două sau trei zile sunt de ajuns pentru desele ei călătorii în Europa, şi în special la Paris, de unde-şi cumpără pălăriile.

Cum s-a trezit, Francis Bennett pune deci în funcţiune fonotelefotul, ale cărui fire duc până la palatul său de pe Champs-Elysees.

Telefonul îmbinat cu telefotul: încă o cucerire a epocii noastre![22] Dacă transmiterea vorbirii cu ajutorul curenţilor electrici e cunoscută de multă vreme, transmiterea imaginii este foarte recentă[23]. O descoperire preţioasă — şi Francis Bennett îl binecuvântează pe inventator când îşi zăreşte soţia reflectată într-o oglindă telefotică —, în ciuda distanţei uriaşe care-i desparte.

Dulce privelişte! Uşor obosită după balul sau spectacolul din ajun, d-na Bennett e încă în pat. Cu toate că la Paris e aproape de ora prânzului, ea doarme, cu căpşorul său drăgălaş ascuns în dantelele pernei.

Dar iat-o că se agită… buzele sale tremură… Visează oare?… Da, visează… Un nume se înfiripează pe buzele sale: „Francis… dragul meu Francis!”

La auzul numelui său rostit de acest glas dulce, Francis Bennett devine dintr-o dată mai bine dispus.

---

[21] În traducere literală: „frumuseţe profesională”.

[22] Fonotelefotul există. El se numeşte astăzi videofon şi este alcătuit dintr-un aparat telefonic şi un ecran de televizor, pe care apare chipul interlocutorului.

[23] Transmiterea imaginilor a fost realizată pentru prima oară de Edouard Belin, care avea 13 ani în momentul apariţiei povestirii „În secolul XXIX”.

Nevrând s-o trezească pe frumoasa adormită, el sare iute din pat şi intră în maşina de îmbrăcat.[24]

După două minute, fără să fi avut nevoie de ajutorul vreunui valet, maşina îl depune pe pragul birourilor sale, spălat, pieptănat, încălţat. Îmbrăcat şi încheiat la tot! nasturii, de sus până jos. Turneul cotidian poate să înceapă.

Francis intră mai întâi în sala unde lucrează autorii de romane foileton.

E o sală vastă, acoperită cu o mare cupolă translucidă, într-un colţ se află aparatele telefonice, în faţa cărora cei o sută de literaţi ai ziarului citesc publicului pasionat o sută de capitole din o sută de romane.

Zărindu-l pe unul dintre foiletonişti, care face o pauză de cinci minute, Francis Bennett îi spune:

— Ultimul dumitale capitol e foarte bun, dragul meu, foarte bun! Scena în care tânăra ţărancă discută cu curtezanul său câteva probleme de filosofie transcendentală dovedeşte o observaţie foarte fină. Nimeni n-a zugrăvit mai bine moravurile ţărăneşti![25] Continuă, dragul meu Archibald! Mult curaj! Datorită dumitale, de ieri avem încă zece mii de abonaţi!

Apoi, întorcându-se către un alt colaborator:

— Domnule John Last, sunt mai puţin mulţumit de dumneata! Romanul nu-i veridic! Alergi prea repede spre final! Şi procedeele documentare? Trebuie să diseci, John Last, trebuie să diseci! în timpul nostru nu se scrie cu pana, ci cu bisturiul! Fiecare acţiune în viaţa reală este rezultanta unor gânduri fugare şi succesive, pe care trebuie să le enumeri cu grijă pentru a crea o fiinţă vie!

---

[24] Autorul satirizează nu numai deviza oricărui businessman care se respectă: „Timpul este bani”, ci şi comoditatea, împinsă până la ultima limită, a unei clase parazitare.

[25] O înţepătură la adresa literaturii de salon, care înlocuia zugrăvirea realistă a vieţi la ţară cu scornituri idilice de genul celei aparţinând foiletonistului Archibald.

Şi ce-i mai uşor, dacă te serveşti de hipnotismul electric, care dedublează omul şi separă cele două personalităţi ale sale![26] Priveşte-te trăind, dragul meu John Last! Imită-l pe confratele dumitale pe care-l complimentam adineauri! Foloseşte hipnotismul… Cum?… Spui că-l foloseşti?… Nu îndeajuns atunci, nu îndeajuns!

După ce-a dat această mică lecţie, Francis Bennett îşi continuă inspecţia şi trece în sala reportajului. Cei o mie cinci sute de reporteri, aşezaţi în faţa unui număr egal de telefoane, comunică abonaţilor noutăţile primite în timpul nopţii din cele patru colţuri ale pământului.

Organizarea acestui incomparabil serviciu a fost descrisă adesea. În afară de telefon, fiecare reporter are în faţa lui o serie de comutatoare care-i îngăduie să obţină legătura cu una sau alta dintre liniile telefotice. Astfel, abonaţilor li se oferă nu numai relatarea evenimentelor, ci şi imaginea lor. Când e vorba de un fapt divers care s-a petrecut înainte de a fi descris se transmit momentele principale, obţinute cu ajutorul fotografiei intensive[27].

Francis Bennett se adresează unuia dintre cei zece reporteri astronomici — un serviciu care se va dezvolta în urma recentelor descoperiri efectuate în lumea stelară:

— Ei, Cash, ce noutăţi ai?

— Am primit fototelegrame de pe Mercur, Venus şi Marte [28].

---

[26] Jules Verne satirizează aici abuzul de descrieri ale stărilor sufleteşti mărunte şi nesemnificative. Iar în ceea ce priveşte folosirea hipnotismului ca mijloc de creaţie artistică, amintim că unii scriitori occidentali se autostimulează înghiţind doze masive de stupefiante, care joacă acelaşi rol.

[27] „Earth Herald” pare a fi mai mult un jurnal televizat decît unul telefonat.

[28] Pe vremea când scria povestirea de faţă, Jules Verne cunoştea, desigur, comunicările lui Schiaparelli privind canalele de pe suprafaţa planetei Marte şi concluzia

— Ultima e interesantă?…

— Ni se anunţă o revoluţie în Imperiul Central, în favoarea reacţionarilor liberali şi împotriva republicanilor conservatori.

— Ca la noi!… Şi de pe Jupiter?…

— Încă nimic. Nu izbutim să înţelegem semnalele jupiterienilor. Ori poate că semnalele noastre n-ajung până acolo?…

— Asta te priveşte! Nu uita că eşti direct răspunzător, domnule Cash! încheie Francis Bennett.

Şi, foarte nemulţumit, trece în sala redacţiei ştiinţifice.

Aplecaţi asupra maşinilor de calculat, treizeci de savanţi sunt absorbiţi în rezolvarea ecuaţiilor de gradul nouăzeci şi cinci. Alţii se distrează cu formulele infinitului algebric şi ale spaţiului cu douăzeci şi patru de dimensiuni[29], aşa cum fac nişte elevi de şcoală elementară cu cele patru operaţii ale aritmeticii.

Francis Bennett îşi face apariţia printre ei ca o bombă:

— Mi s-a spus că n-avem niciun răspuns de pe Jupiter. Mereu aceiaşi lucru!… Corley, de douăzeci de ani buchiseşti această planetă! Mi se pare că…

— Ce să facem, domnule Bennett? se apără savantul interpelat. Optica lasă încă mult de dorit şi, chiar cu

---

astronomului italian: „Aspectul lor ciudat (al canalelor — I.H.), regularitatea lor geometrică riguroasă ne fac să credem că au fost construite de către fiinţe inteligente, locuitori ai acestei planete”. Datorită izbânzilor cosmice ale Uniunii Sovietice — ultima şi cea mai impresionantă fiind lansarea staţiei interplanetare automate spre Venus — vom verifica într-un viitor apropiat ipoteza lui Schiaparelli şi a multor alţi savanţi.

[29] După cum se ştie, spaţiul are trei dimensiuni: lungime, lăţime, înălţime. Uneori se vorbeşte despre spaţiul cvadridimensional, considerându-se timpul drept o a patra dimensiune.

„Spaţiul cu douăzeci şi patru de dimensiuni” nu e decât o noţiune fantezistă, menită să sugereze dezvoltarea ştiinţei în secolul 29 (ca şi „ecuaţiile de gradul nouăzeci şi cinci”).

telescoapele noastre de trei kilometri…[30]

— Auzi, Peer? îl întrerupe Francis, adresându-se vecinului lui Corley. Optica lasă de dorit!… Asta-i specialitatea dumitale, dragul meu! Puneţi-vă ochelari, ce naiba, puneţi-vă ochelari!

Apoi, întorcându-se către Corley:

— Dacă nu izbutim cu Jupiter, poate că lucrurile stau mai bine în ceea ce priveşte Luna?…

— La fel de prost, domnule Bennett..

— Aici n-o să mai dai vina pe optică! Luna e de şase sute de ori mai aproape decât Marte[31]. Cu care, totuşi, am stabilit un serviciu regulat de corespondenţă. Nu telescoapele ne lipsesc…

— Nu, ci locuitorii! răspunde Corley, cu surâsul fin al savantului care jonglează cu necunoscutele.

— Îndrăzneşti să susţii că Luna-i nelocuită?

— Cel puţin pe faţa întoarsă către noi. Cine ştie dacă pe cealaltă parte…

— Există un mijloc foarte simplu de a ne lămuri…

— Care anume?

— Să întoarcem Luna!

Şi savanţii „uzinei” Bennett încep să lucreze cu râvnă

---

[30] Concepţia despre progresul multiplicator îi joacă aici un renghi autorului. De fapt, creşterea dimensiunilor instrumentelor optice duce ia diminuarea puterii lor separatoare şi, deci, a limpezimii imaginii. Atest lucru se datoreşte stării de agitaţie a atmosferei — „duşmanul creditar” al astronomilor.

[31] Nu se poate stabili un asemenea raport absolut între corpuri aflate în continuă mişcare. Rotindu-se pe orbitele lor, Luna şi Marte se află la o distanţă mereu schimbată faţă de Pământ: 360.000 — 409.000 de kilometri şi, respectiv, 57.000.000 —100.000.000 de kilometri.

Cum să ne explicăm pripeala autorului?… Poate că de astă dată nu l-a mai rugat pe prietenul său Garcet, profesor de matematici la Liceul „Henri IV”, să-i verifice calculele — aşa cum făcea de obicei. Sau poate că trebuie să punem totul pe seama ignoranţei atotştiutoare a lui Francis Bennett…

la proiectarea mijloacelor mecanice necesare pentru a întoarce satelitul nostru[32].

Altfel, Francis Bennett are de ce să fie mulţumit. Unul dintre astronomii lui „Earth Herald” a izbutit să determine coordonatele noii planete Gandini.[33] Această planetă se mişcă pe orbita sa în jurul Soarelui la o distanţă de douăsprezece trilioane opt sute patruzeci şi unu de bilioane, trei sute patruzeci şi opt de milioane, două sute optzeci şi patru de mii, şase sute douăzeci şi trei de metri şi şapte decimetri, în cinci sute şaptezeci şi doi de ani, o sută nouăzeci şi patru de zile, douăsprezece ore, patruzeci şi trei de minute, nouă secunde şi opt zecimi de secundă. Francis Bennett e încântat de această precizie.

— Bravo! exclamă el. Grăbeşte-te să informezi serviciul reportaj. Ştii doar cât se pasionează publicul pentru problemele astronomice. Vreau ca această noutate să apară în numărul de astăzi!

Înainte de a părăsi sala reporterilor, Francis Bennett trece şi pe la grupul special al celor însărcinaţi cu interviurile şi se adresează specialistului în personaje celebre:

— Ai stat de vorbă cu preşedintele Wilcox?

— Da, domnule Bennett Voi publica o informaţie cum

---

[32] Cu exact douăzeci de ani înaintea apariţiei acestei povestiri, alţi eroi ai lui Jules Verne — americanii Barbicane şi Nicholls şi francezul Ardan — priveau cealaltă parte a Lunii din interiorul proiectilului cosmic („În jurul Lunii”. 1869). Să fi renunţat autorul la ideea zborului interplanetar?…

În orice caz, unul din craterele de pe faţa invizibilă a Lunii poartă azi numele lui Jules Verne — şi aceasta datorită rachetei cosmice sovietice, care a dat ocol palidului nostru satelit şi a făcut posibilă contemplarea imaginii lui integrale.

[3338] Planeta Gandini este pur fantezistă. În 1930 avea să fie descoperită ultima planetă a sistemului nostru solar, Pluton, care gravitează pe orbita sa la **o** distanţă de 5.899,1 milioane de kilometri, în 247.697 de ani.

că boala lui este, fără îndoială, o dilatare a stomacului şi că urmează cu cea mai mare conştiinciozitate un tratament de spălaturi.

— Perfect. Şi afacerea asasinului Chapmann? Ai stat de vorbă cu juraţii care trebuie să se întrunească la tribunal?

— Da. Toţi sunt convinşi de vinovăţia acuzatului, aşa ca procesul nici nu va mai ajunge în faţa lor: Chapmann va fi executat înainte de a fi condamnat…

— Perfect!… Perfect!…

Sala învecinată, vastă galerie lungă de jumătate de kilometru, e consacrată publicităţii — şi e lesne de-nţeles ce trebuie să fie publicitatea unui ziar ca „Earth Herald". Ea aduce în medie trei milioane de dolari pe zi. De altfel, graţie unui sistem ingenios, publicitatea se face într-o formă cu totul nouă. Brevetul invenţiei a fost cumpărat cu trei dolari, de la un nenorocit care a murit de foame. E vorba despre nişte afişe proiectate pe nori, afişe ale căror dimensiuni sunt atât de mari încât pot fi văzute de pe teritoriul unei întregi regiuni. Din amintita galerie, o mie de proiectoare trimit spre nori aceste anunţuri imense, reproducându-le în culori…

Dar acum, intrând în sala publicităţii, Francis Bennett vede că mecanicii stau cu braţele încrucişate lângă proiectoarele inactive. Se informează… Drept răspuns, i se arată cerul senin.

— Da, e timp frumos, murmură el. Ce-i de făcut? Dacă ar fi vorba de ploaie, am putea s-o producem![34] Dar ne

---

[34] Această idee revine în romanul „Uimitoarea aventură a misiunii Barsac", publicat după moartea lui Jules Verne. În care ploaia artificială, provocată cu ajutorul aparatelor electrice, fertilizează un colţ de deşert african, prefăcându-l într-un înfloritor oraş-grădină.

Experienţele care. Se fac astăzi pornesc de la principiul condensării picăturilor de ploaie din nori. Se folosesc în acest scop zăpada carbonică, iodura de argint, clorura de calciu etc. În U.R.S.S. şi R.P. Chineză s-au obţinut astfel ploi puternice, pe

trebuie nori, nu ploaie!…

— Da… nişte nori albi şi frumoşi! întăreşte mecanicul-şef.

— Ei bine, domnule Samuel Mark, te vei adresa redacţiei ştiinţifice, serviciul meteorologic. Le vei spune din partea mea să se ocupe serios de problema norilor artificiali. Nu putem rămâne mereu la discreţia vremii!…[35]

* * *

După ce-a terminat inspecţia diferitelor secţii ale ziarului, Francis Bennett trece în sala de recepţie, unde-l aşteaptă ambasadorii şi miniştrii plenipotenţiari acreditaţi pe lângă guvernul american. Aceşti domni au venit să ceară sfaturile atotputernicului director.

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule? îl întreabă el pe consulul Angliei.

— Ar fi de ajuns ca „Earth Herald” să pornească o campanie în sprijinul nostru…

— În legătură cu ce anume?

— Pur şi simplu pentru a protesta împotriva anexării Marii Britanii de către Statele Unite.

— Pur şi simplu! exclamă Francis Bennett, ridicând din umeri. O anexare care a avut loc acum o sută cincizeci de ani! Oare domnii englezi nu se vor împăca niciodată cu gândul că ţara lor a devenit colonie americană, printr-o îndreptăţită întoarcere a lucrurilor?…[36] E o nebunie curată! Cum a putut să creadă guvernul dumneavoastră că aş începe această campanie antipatriotică?…

— Domnule Bennett, doctrina lui Monroe cere ca America să fie a americanilor, dar numai America şi

---

suprafeţe mari şi cu o durată de câteva ceasuri.

[35] În diferite ţări se încearcă şi crearea unor nori artificiali.

[36] Francis Bennett se referă la faptul că, odinioară, teritoriul Americii de Nord era împănat cu colonii engleze, până la proclamarea independenţei lor sub numele de Statele Unite (4 iulie 1776).

nu…[37]

— Anglia nu este decât una dintre coloniile noastre, domnule, una dintre cele mai frumoase colonii! Să nu vă închipuiţi că vom renunţa vreodată la ea!

— Refuzaţi, deci?

— Refuz! Şi dacă insistaţi, vom face să se nască un casus belli[38], pe baza unui simplu interviu al unuia dintre reporterii noştri!

— S-a sfârşit! murmură consulul copleşit. Regatul Unit, Canada şi Marea Britanie sunt ale americanilor… Australia şi Noua Zeelandă sunt independente! Din tot ceea ce a fost odată Anglia nu ne-a mai rămas nimic!

— Nimic? ripostează Francis Bennett. Dar Gibraltarul?[39]

* * *

În clipa asta sună de prânz. Încheind cu un gest audienţa, directorul lui „Earth Herald” iese din sala de recepţie, se aşează pe un fotoliu rulant şi, peste câteva minute, se află în sufrageria situată la un capăt al palatului, la o distanţă de un kilometru.

Masa este rânduită. Francis Bennett ia loc. Are la îndemână o serie de robinete şi, chiar în faţa lui, se rotunjeşte oglinda unui fonotelefot, în care apare sufrageria palatului său de la Paris. Cu toată diferenţa de

---

[37] James Monroe, al cincilea preşedinte ale Statelor Unite (între 1817 şi 1825). A lansat faimoasa doctrină care respinge orice intervenţie europeană în treburile Americii. Încă de pe vremea lui Jules Verne, această doctrină a început să fie folosită ca un suport teoretic al imixtiunii imperialiştilor din Statele Unite în treburile interne ale ţărilor din America Centrală şi de Sud.

Una dintre ultimele şi cele mai flagrante manifestări ale doctrinei Monroe o constituie campania dezlănţuită de guvernul Statelor Unde împotriva poporului cuban, care şi-a luat soarta în propriile sale mâini.

[38] Motiv de război.

[39] O nouă „poantă” julesverniană: suprafaţa Gibraltarului e de cinci kilometri pătraţi!

oră, domnul şi doamna Bennett s-au înţeles să prânzească în acelaşi timp. Nimic nu-i mai plăcut decât să fii astfel împreună, în ciuda distanţei, să vezi şi să fii văzut, să conversezi cu ajutorul aparatelor fonotelefotice.

Dar sufrageria de la Paris e goală.

„Edith a întârziat — îşi spune Francis Bennett. O, punctualitatea femeilor! Totul progresează, în afară de asta!”…

Şi, făcând această prea întemeiată reflecţie, el deschide unul dintre robinete.

Ca toţi oamenii avuţi ai epocii noastre, Francis Bennett a renunţat la bucătăria domestică şi s-a abonat la marea „Societate de alimentare la domiciliu”. Această societate distribuie, printr-o reţea de tuburi pneumatice, cele mai variate feluri de mâncare[40]. E un sistem costisitor, fără îndoială, dar mâncărurile sunt mai gustoase…

Francis Bennett prânzeşte deci singur, nu fără oarecare strângere de inimă. Tocmai îşi isprăveşte cafeaua, când doamna Bennett apare în oglinda telefotului.

— De unde vii, scumpa mea Edith? o întreabă Francis Bennett.

— De unde vin?… De la modistă!… Anul acesta sunt nişte pălării adorabile! Nici nu mai seamănă a pălării… sunt nişte bolţi, nişte cupole!… Probabil că m-am pierdut puţin în admiraţia lor!…

— Atât de puţin, scumpa mea, încât am isprăvit prânzul…

— Atunci du-te, prietene… du-te la ocupaţiile tale, suspină doamna Bennett. Eu mai am de făcut o vizită la croitor.

Croitorul nu-i altul decât celebrul Wormspire, cel care-

---

[40] Această idee avea o largă răspândire la sfârşitul secolului trecut. Ea poate fi întâlnită, de pildă. În romanul de anticipaţie „Secolul douăzeci” de A. Robida, apărut în a doua jumătate a veacului al XIX-lea.

a spus atât de judicios: „Femeia nu-i decât o chestiune de forme!”

Francis Bennett sărută obrazul doamnei Bennett pe oglinda telefotului şi se îndreaptă spre fereastră, unde îl aşteaptă aerocarul.

— Unde merge domnul? întreabă aeroconductorul.

— Să vedem… am ceva timp… Condu-mă la fabricile mele de acumulatoare de pe Niagara.

Aerocarul, minunat aparat construit pe principiul „mai greu decât aerul”[41], se avântă în spaţiu cu o viteză de şase sute de kilometri pe oră. Sub el defilează oraşele cu trotuarele lor mobile, care transportă pe trecători de-a lungul străzilor[42], câmpurile acoperite cu o reţea de fire electrice ca o imensă pânză de păianjen.

După jumătate de ceas, Francis Bennett se află la fabricile sale de pe Niagara. Aici, după ce utilizează forţa cascadelor pentru a produce energie, vinde sau închiriază această energie consumatorilor.

Încheindu-şi vizita, el se întoarce la Centropolis prin Philadelphia, Boston şi New York. Aerocarul îl lasă acasă în jurul orei cinci.

* * *

În sala de aşteptare a lui „Earth Herald” e multă lume. Solicitatorii pândesc întoarcerea lui Francis Bennett pentru audienţa zilnică. Sunt inventatori în căutare de capital, oameni de afaceri care propun operaţii excelente (dacă ar fi să-i credem). Trebuie să ştii să alegi dintre aceste propuneri diverse: să le respingi pe cele rele, să

---

[41] Jules Verne a fost un apărător înfocat ai acestui principiu, într-o vreme în care văzduhul era brăzdat doar de baloane şi dirijabile „mai uşoare decât aerul”. Să ne amintim, de pildă, romanul „Robur Cuceritorul”. Duelul dintre „Albatrosul” lui Robur şi dirijabilul „Go Ahead” este o alegorie a luptei dintre partizanii celor două principii. Iar izbânda „Albatrosului” prefigurează izbânda aparatelor de zbor mai grele decât aerul.

[42] Omenirea se mulţumeşte, deocamdată, cu escalatoarele metrourilor.

te cântăreşti pe cele îndoielnice, să le accepţi pe cele bune.

Francis Bennet îi expediază repede pe cei ale căror idei sunt inutile sau impracticabile.

Unul are de gând să reînvie pictura, această artă ajunsă la o asemenea decădere încât „Angelus” de Millet a fost vândut cu cincisprezece franci[43], şi asta datorită progreselor fotografiei în culori, inventată la sfârşitul secolului al XX-lea de japonezul Aruziswa-Riochi-Nichome-Sanjukamboz-Kio-Baski-Ku, al cărui nume e pe toate buzele. [44]

Altul se laudă că a descoperit bacilul biogen, care ar trebui să-l facă pe om nemuritor.

Un chimist susţine că a descoperit un nou corp, Nihilium, care costă numai trei milioane de dolari gramul.[45]

Un medic îndrăzneţ pretinde că posedă un medicament special împotriva guturaiului…

Toţi aceşti visători sunt daţi afară fără întârziere.

Alţii se bucură de o primire mai favorabilă, şi în primul rând un tânăr a cărui frunte înaltă dovedeşte o vie inteligenţă.

— Dacă altădată se credea că există şaptezeci şi cinci

---

[43] „Angelus” de Jean Francois Millet (1815—1875) este una dintre capodoperele picturii franceze şi universale.

[44] Una dintre putinele carenţe de informare ale lui Jules Verne. De fapt, primele încercări de a obţine fotografii în culori le-a făcut fizicianul englez James Maxwell (1831 —1879), urmat de francezii Antoine-Cesar Becquerel (1788—1878) şi Gabriel Lippmann (1845—1921). In ceea ce priveşte situarea în timp a invenţiei adăugăm că I. F. Usaghin, laborant la Institutul de fizică al Universităţii din Moscova, a prezentat fotografii în culori la Congresul internaţional de la Paris din 1900 (deci începutul şi nu sfârşitul secolului al XX-lea).

[45] Un gram de radiu, cel mai scump metal cunoscut pe pămîut, costă 16.000—21.000 de dolari.

de corpuri simple[46], spune el, astăzi acest număr a fost redus la trei. Ştiţi aceasta, domnule?

— Bineînţeles, răspunde Francis Bennett.

— Ei bine, sunt pe punctul de a reduce aceste trei corpuri la unul singur. Dacă fac rost de bani, în câteva săptămâni reuşesc.

— Şi-atunci?…

— Atunci voi putea determina absolutul[47].

— Şi care va fi consecinţa acestei descoperiri?

— Voi crea cu uşurinţă orice materie — piatră, lemn, metal, fibrină…

— Te pomeneşti că eşti în stare să creezi şi o fiinţă umană!…

— În întregime… îi va lipsi doar sufletul![48]

— Doar atât? ripostează ironic Francis Bennett, angajându-l totuşi pe tânărul chimist în redacţia ştiinţifică a ziarului.

---

[46] Potrivit legii periodicităţii elementelor, descoperită de Dmitri Mendeleev (1834-1907), în natură există 92 elemente. Li se adaugă elementele create pe cale artificială şi numite „transuraniene”, deoarece sunt mai grele decât uraniul. În total, până acum sunt cunoscute 102 elemente.

[47] Potrivit teoriei moderne despre structura materiei, se poate considera că nucleele tuturor elementelor sunt compuse din nuclee de hidrogen, ceea ce ar corespunde oarecum cu afirmaţia acestui personaj julesvernian. Este posibil ea ideea să-i fi fost sugerată autorului de tabloul lui Mendeleev. In privinţa descoperirii „absolutului”, aceasta este o aberaţie a „tânărului cu fruntea înaltă”.

[48] Literatura de anticipaţie occidentală jonglează astăzi cu posibilitatea creării unor asemenea roboţi, numiţi în general androizi. Spre deosebire însă de tânărul inventator al lui Jules Verne, părinţii spirituali ai androizilor îi înzestrează pe aceştia nu numai cu scânteia inteligenţei, ci şi cu instincte şi sentimente, ajungând să prezică transformarea oamenilor în sclavi ai făpturilor artificiale. Aceasta demonstrează teama de progres a unora dintre reprezentanţii suprastructurii capitaliste.

Un al doilea inventator, întemeindu-se pe experienţe datând din secolul al XIX-lea şi deseori reînnoite de atunci, vine cu ideea de a muta un oraş întreg dintr-o dată[49].

Este vorba, în speţă, de oraşul Saaf, situat la cincisprezece mile de ţărmul mării. El ar putea fi transformat în staţiune balneară după ce ar fi transportat pe litoral pe şine de cale ferată. Asta ar duce la o enormă creştere a valorii terenurilor acoperite cu construcţii sau pe care s-ar putea înălţa construcţii noi.

Cucerit de idee, Francis Bennett consimte să participe la această afacere cu jumătate din capital.

— După cum ştiţi, domnule, îi spune un al treilea postulant, datorită acumulatorilor şi transformatorilor solari şi tereştri, am reuşit să nivelăm anotimpurile. Eu vreau să facem ceva mai mult. Să transformăm în căldură o parte din energia de care dispunem şi să trimitem această căldură în regiunile polare pentru a topi gheţurile[50]…

— Lasă-mi planurile dumitale şi revino peste opt zile! îi răspunde Francis Bennett.

În sfârşit, un al patrulea savant aduce vestea că una dintre problemele care pasionează întreaga lume are să-şi capete dezlegarea chiar în seara asta.

Se ştie că acum un secol o experienţă îndrăzneaţă a atras atenţia publicului asupra doctorului Nathaniel Faithburn. Partizan convins al hibernării umane, adică al

---

[49] În zilele noastre se efectuează mutarea unor clădiri de interes istoric, folosind, bineînţeles, alte mijloace decât cele fanteziste imaginate de Jules Verne.

[50] O idee seducătoare, care a devenit realizabilă datorită descoperirii şi folosirii energiei atomice (vezi povestirea „Sistemul celor 21 de sori” de Ion Marin Sadoveanu, apărută în nr. 115 al Colecţiei „Povestiri ştiinţifico-fantastice”). Ea trebuie însă abordata cu multă prudenţă, ţinând seama că topirea calotelor polare ar face să se ridice cu mult nivelul oceanelor.

posibilităţii de a suspenda funcţiunile vitale şi de a le face să renască după un oarecare timp, el s-a hotărât să experimenteze pe propria lui piele eficacitatea acestei metode. După ce a indicat, prin testament olograf, operaţiile necesare pentru a fi readus la viaţă exact peste o sută de ani, el s-a supus unui frig de — 172°. Prefăcut într-un fel de mumie, dr. Faithburn a fost închis într-un cavou pentru perioada convenită[51].

Şi iată că termenul expiră tocmai astăzi, 25 iulie 2889. I se propune lui Francis Bennett ca reanimarea aşteptată cu atâta nerăbdare să se desfăşoare într-una din sălile ziarului „Earth Herald”. În felul acesta, publicul va putea fi ţinut la curent clipă de clipă.

Propunerea e acceptată şi, cum operaţia nu va avea loc înainte de ora zece seara, Francis Bennett se întinde pe un şezlong în salonul de audiţii. Apoi, întorcând un buton, el stabileşte legătura cu „Central Concert”.[52]

După o zi atât de plină de evenimente e o adevărată desfătare să asculţi operele celor mai buni dintre maeştrii noştri, alcătuite — după cum se ştie — dintr-o succesiune de formule armonico-algebrice!

Cufundat într-un fotoliu, Francis Bennett, aproape în extaz, nu-şi dă seama că s-a întunecat. Dar iată că se

---

[51] Scăderea simţitoare a temperaturii corpului omenesc este folosită cu succes în anumite operaţii dificile. Nu e vorba însă de „suspendarea funcţiunilor vitale”, ci de încetinirea metabolismului pentru o scurtă perioadă de timp.

E adevărat că literatura de anticipaţie şi chiar unii oameni de ştiinţă vehiculează ideea aplicai îi acestei metode, într-o formă oarecum asemănătoare celei descrise aici, la zborurile interstelare. Suspendând funcţiunile vitale sau, mal precis, reducându-le la o pâlpâire cvasiimperceptibilă, astronauţii se vor putea sustrage, în bună măsură, acţiunii timpului — lucru neapărat necesar pentru a înfrunta cascadele de ani-lumină care ne despart de celelalte sisteme solare ale galaxiei noastre.

[52] Este vorba, pesemne, despre sala centrală de concerte a oraşului Centropolis.

deschide o uşă.

— Cine e? tresare el, atingând un comutator aflat la îndemână.

Îndată, printr-o zguduire electrică produsă asupra eterului, aerul devine luminos[53].

— A, dumneata eşti, doctore! se linişteşte Francis Bennett.

— În persoană, răspunde doctorul Sam, care vine să-şi facă vizita cotidiană (abonament anual). Cum vă simţiţi?

— Bine.

— Cu atât mai bine… Să vedem limba! (O priveşte la microscop.) Curată… Şi pulsul? (îi ia pulsul cu un pulsograf, asemănător instrumentelor care înregistrează trepidaţiile solului[54].)

— Excelent!… Poftă de mâncare?

— Aşa şi aşa.

— Da… stomacul! Nu mai merge bine! îmbătrâneşte! Va trebui neapărat să vi-l înlocuim! [55]

— Vom vedea, răspunde Francis Bennett. Deocamdată, iei masa cu mine!

În timpul cinei, se stabileşte din nou cu Parisul comunicaţia fonotelefotică. De data aceasta, doamna Bennett e la masă, iar dineul, agrementat cu glumele

---

[53] O enunţare fantezistă a principiului pe baza căruia funcţionează lămpile actuale cu lumină rece.

[54] „Pulsograful” prefigurează aparatele de astăzi pentru măsurarea tensiunii arteriale. Asemuirea lui eu seismografele („instrumente care înregistrează trepidaţiile solului”) nu e tocmai potrivită şi se datoreşte lipsei unor alţi termeni de comparaţie în vremea scrierii acestei povestiri, după cum şi examinarea limbii lui Bennett la microscop este o exagerare involuntară, dacă nu chiar cu intenţii umoristice.

[55] Sunt cunoscute experienţele cu adevărat senzaţionale ale savanţilor sovietici care au izbutit să transplanteze capul, inima, plămânii şi alte organe importante de la un animal la altul. Nu este departe ziua când vom izbuti să efectuăm asemenea operaţii şi la oameni.

doctorului Sam, e foarte plăcut.

— Când crezi c-o să te întorci la Centropolis, scumpa mea Edith? o întreabă Francis Bennett, la sfârşit.

— Plec chiar acum.

— Prin tub sau cu aerotrenul?

— Prin tub.

— Atunci vei fi aici…

— La ora unsprezece şi cincizeci şi nouă de minute.

— Ora Parisului?

— Nu! Ora Centropolisului.

— Atunci pe curând şi vezi să nu pierzi plecarea!

Tuburile submarine, prin care se vine din Europa în două sute nouăzeci şi cinci de minute, sunt într-adevăr preferabile aerotrenurilor, care nu fac decât o mie de kilometri pe oră…[56]

* * *

Doctorul a plecat, promiţând că se va întoarce pentru a asista la reanimarea confratelui său Nathaniel Faithburn. Francis Bennett trece în birou şi se apucă să verifice operaţiile financiare de peste zi. O operaţie extrem de dificilă când e vorba de o întreprindere ale cărei cheltuieli zilnice se ridică la opt sute de mii de dolari. Din fericire, progresele mecanicii moderne uşurează simţitor efortul cerebral. Cu ajutorul piano-calculatorului electric[57], Francis Bennett îşi isprăveşte repede treaba.

Era şi timpul. Abia a apăsat pe ultima clapă a aparatului totalizator, când e chemat în salonul unde are loc experienţa. Se îndreaptă imediat într-acolo şi e primit de un numeros cortegiu de savanţi, cărora li s-a alăturat doctorul Sam.

Sicriul cu corpul lui Nathaniel Faithburn e aşezat pe o

---

[56] …viteza avionului cu reacţie TU-124, care este un adevărat „aerotren” prin dimensiunile sale şi prin numărul mare de pasageri pe care-i transportă.

[57] O prefigurare a maşinilor de calcul electrice şi, poate, electronice...

masă, în mijlocul sălii. Telefotul este pus în funcţiune. Lumea întreagă va putea să urmărească diversele faze ale operaţiei.

Se deschide sicriul… Este scos corpul lui Nathaniel Faithburn… E ca o mumie — galben, rigid, uscat. Dacă-l loveşti, răsună ca o bucată de lemn… Este supus căldurii… electricităţii… Niciun rezultat… Se încearcă hipnotismul… Sugestia… Nimic nu poate veni de hac acestei stări ultra-cataleptice.

— Ce se aude, doctore Sam? se interesează Francis Bennett.

Doctorul se apleacă asupra corpului şi-l examinează cu cea mai mare atenţie… Introduce apoi, printr-o injecţie hipodermică, câteva picături din faimosul elixir Brown-Sequard, care este încă la modă[58]…

Mumia e mai mumificată ca oricând.

— Cred că hibernarea a durat prea mult, răspunde dr. Sam.

— Ah! Ah!…

— Şi că Nathaniel Faithburn e mort!

— Mort?

— Cum nu se poate mai mort!

— Şi de când a murit?

— De când? reia doctorul Sam. De o sută de ani… de când a avut proasta idee de a se lăsa congelat din dragoste pentru ştiinţă!…

— Lată o metodă care are neapărat nevoie să fie perfecţionată, meditează Francis Bennett.

— Acesta e cuvântul: perfecţionată, încheie doctorul Sam, în timp ce comisia ştiinţifică de hibernare se retrage cu povara sa funebră.

* * *

---

[58] Medicul şi fiziologul francez Charles-Edouard Brown-Sequard (1817—1894) este unul dintre creatorii „opoterapiei”, metodă terapeutică întemeiată pe utilizarea organelor şi sucurilor organice animale pentru a trata deficientele aceloraşi organe la oameni.

Însoţit de doctorul Sam, Francis Bennett se întoarce în camera sa şi, cum pare foarte obosit după o zi atât de încărcată, doctorul îl sfătuieşte să facă o baie înainte de culcare.

— Ai dreptate, doctore. Asta mă va reconforta.

— Întru totul, d-le Bennett şi, dacă doriţi, pot să comand baia la plecare…

— Nu-i nevoie, doctore. Baia e totdeauna pregătită şi nici măcar nu trebuie să mă deplasez din camera mea. Atingând acest buton, baia se va pune-n mişcare şi-o vei vedea prezentându-se singură, cu apa încălzită la o temperatură de 37°.[59]

Francis Bennett apasă pe buton. Un zgomot surd se naşte, creşte, ia proporţii… Apoi una dintre uşi se deschide şi baia apare, lunecând pe şine…

Cerule! în timp ce doctorul Sam îşi acoperă faţa, din baie se aud ţipete de pudoare înspăimântată…

Sosită de o jumătate de ceas prin tubul transoceanic, doamna Bennett se află în baie…

* * *

Mâine, 26 iulie 2889, directorul lui „Earth Herald” îşi va reîncepe turneul de douăzeci de kilometri prin birourile sale. Iar seara, când totalizatorul îşi va încheia socotelile, beneficiul se va cifra la două sute cinci zeci de mii de dolari, cu cincizeci de mii mai mult ca astăzi.

E bună meseria de ziarist la sfârşitul secolului al XXIX-lea![60]

---

[59] Vezi punctul 24.

[60] O ultimă înţepătură adresată, fără îndoiala, nu lui Francis, ci lui Gordon Bennett, despre care acelaşi Anatole France spunea, cu ironia lui caracteristică: „E cinstit în afaceri şi generos. De altfel, sunt bani câştigaţi fără osteneală…”

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică" și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU